

คู่มือปฎิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด
เพื่อการบริหารจัดการด้านความมั่นคงอาหารและโภชนาการ
ปีเพาะปลูก ๒๕๖๓/๒๕๖๔ / ปีการผลิต ๒๕๖๓
และประมาณการปีเพาะปลูก ๒๕๖๔/๒๕๖๕
/ ปีการผลิต ๒๕๖๔

คณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่

คณะกรรมการอาหารแห่งชาติ

สิงหาคม ๒๕๖๓

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและความสำคัญ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันประเทศไทยมีการจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตร (Crop calendar) ในภาพรวมระดับประเทศ (Country Level) จัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งเป็นข้อมูลจากการพยากรณ์ปริมาณผลผลิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในแต่ละเดือนตลอดปีการเพาะปลูก ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในระดับประเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการผลผลิตในภาพรวมของประเทศ อย่างไรก็ตาม ปฏิทินฯ ระดับประเทศ มีข้อจำกัดในการนำไปใช้ในระดับพื้นที่ เนื่องจากเป็นข้อมูลที่มีมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจภาพรวมระดับประเทศ และครอบคลุมเฉพาะพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ทำให้ไม่สามารถตอบสนองข้อมูลความมั่นคงอาหารใน “ระดับพื้นที่” และไม่ครอบคลุมข้อมูลปศุสัตว์และประมง รวมถึงสินค้าเกษตรที่เป็นอาหารในท้องถิ่น สินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น สินค้าที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทำให้ไม่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการผลิตเพื่อความมั่นคงด้านอาหารในระดับพื้นที่ได้

เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมคณะกรรมการอาหารแห่งชาติครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธานฯ ได้มีมติ “ มอบหมายผู้ว่าราชการจังหวัด ดำเนินการจัดทำปฏิทินสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือนระดับจังหวัด (Provincial Crop Calendar) เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนเรื่องความมั่นคงอาหารและส่งเสริมเศรษฐกิจ ในชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งข้อมูลประกอบด้วยชนิดสินค้า จำนวนเกษตรกร พื้นที่ผลิต คาดการณ์ผลผลิต และคาดการณ์การจัดการด้านการตลาด เป็นต้น โดยขอให้จัดส่งข้อมูลให้คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง คณะที่ ๑ คณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ของทุกปี (เฉพาะปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ให้จัดส่งข้อมูลภายในมกราคม ๒๕๖๒) และให้คณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่ รายงานความ คืบหน้าการดำเนินการจัดทำปฏิทินการผลิตระดับจังหวัด ในการประชุมคณะกรรมการอาหารแห่งชาติต่อไป”

ปฏิทินสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือน

ปีเพาะปลูก 2562/63

หน่วย: ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี 2562												ปี 2563												ผลผลิต (ตัน)
	ม.ก.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ก.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.				
ข้าวเหนียว								5.87	8.35	9.45	62.08	9.53	2.70	1.31	0.33	0.38							25,803,958		
ข้าวหอมปทุม		11.55	32.53	27.60	14.94	5.92	4.19	2.23	0.80	0.24													7,753,575		
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์						0.14	1.10	6.64	18.06	24.05	22.22	10.17	4.25	2.70	3.49	4.68	2.50						5,117,560		
มันสำปะหลังโรงงาน										4.01	5.72	8.22	15.89	24.96	26.15	5.25	2.97	1.18	1.27	2.12	2.26		31,549,509		
สับปะรดโรงงาน	9.72	8.91	9.26	9.62	11.70	12.71	6.38	1.40	3.49	8.33	10.45	8.03											1,838,391		
ถั่วเหลือง							0.10	1.44	9.55	26.03	5.55	0.76	0.12	3.95	32.04	19.61	0.85						43,087		

๒. วัตถุประสงค์

ปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด (Provincial crop calendar) ประกอบด้วย ข้อมูลปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญและสินค้าเกษตรที่เป็นอาหารในท้องถิ่นในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล เป็นรายเดือน สำหรับใช้ในการบริหารจัดการความมั่นคงอาหารในระดับพื้นที่ (Area-Based) เช่น การผลิตอาหารได้อย่างเพียงพอ และสามารถเข้าถึงอาหารที่มีคุณภาพ ความปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการ ได้ตลอดเวลาการลดจำนวนผู้ขาดสารอาหาร และการสร้างเสริมเสถียรภาพด้านอาหาร นอกจากนี้ยังสามารถนำปฏิทินฯ ไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมเศรษฐกิจและชุมชน และด้านอื่นๆ เช่น การวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตลอดจนการประเมินสถานการณ์เพื่อรับมือปัญหาราคาสินค้าล่วงหน้า รวมถึงการสำรองอาหารในสถานการณ์ปกติและวิกฤต เกษตรกรสามารถ จัดเตรียมปัจจัยการผลิต และการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมล่วงหน้า ให้สอดคล้องกับฤดูกาล และสภาพภูมิอากาศ หน่วยงานในพื้นที่สามารถใช้ เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับจังหวัดเตรียมความพร้อมด้านอาหารระดับจังหวัดของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นข้อมูลประกอบสำหรับการวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมเป็นรายสินค้าในระดับพื้นที่ (Zoning by Agri-Map) นอกจากนี้ ภาครัฐจะมีข้อมูล Big Data สินค้าเกษตร สามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อใช้สนับสนุนตัวชี้วัดในการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

ข้อมูลสำหรับจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดข้างต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงอาหารในระดับจังหวัดเท่านั้น ไม่ใช่ข้อมูลเพื่อนำไปอ้างอิงในทางสถิติหรือทางเศรษฐกิจแต่อย่างใด

๓. การใช้ประโยชน์ของปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ

การจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตร คือ การวางแผนล่วงหน้าของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในจังหวัด เพื่อเป็นฐานข้อมูลสินค้าเกษตรทั้งหมดของจังหวัดและช่วงเวลาผลผลิตออกสู่ตลาด ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำปฏิทินฯ ประกอบด้วย

(๑) หน่วยงานด้านส่งเสริมการเกษตร มีข้อมูลชนิดสินค้าและปริมาณผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดล่วงหน้า ทำให้สามารถเตรียมการอำนวยความสะดวกในด้านปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกรได้เพียงพอ เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง เครื่องจักรกลการเกษตร โดยเจ้าหน้าที่จะบอกได้ว่าอุปกรณ์การเกษตรมีอยู่ที่ไหน เพียงพอหรือไม่ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่จะสามารถเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร เช่น ปรับปรุงคุณภาพดิน และจัดหาแหล่งน้ำ ให้กับเกษตรกรได้อย่างเพียงพอกับความต้องการ และทราบว่าแหล่งน้ำที่ใช้ได้มาจากไหน รวมถึงให้ข้อเสนอแนะในการสำรองน้ำล่วงหน้ากรณีปริมาณไม่เพียงพอกับความต้องการ

(๒) หน่วยงานที่กำกับดูแลการออกใบอนุญาตด้านการเกษตรต่างๆ เช่น กรมวิชาการเกษตร กรมประมง และกรมปศุสัตว์ สามารถเตรียมความพร้อมใน การออกใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องปัจจัยการผลิตทางการเกษตร และการควบคุมคุณภาพและราคาของปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น วัสดุทางการเกษตร สารเคมีทางการเกษตร เครื่องจักรกลการเกษตร

(๓) หน่วยงานด้านการตลาดและการขาย (เช่น กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการค้าภายใน และพาณิชย์จังหวัด) สามารถให้ข้อมูลด้านการตลาดและการ ส่งเสริมการขาย เช่น การให้ข้อมูลสินค้ามีแหล่งตลาดรองรับที่แน่นอนหรือไม่ ทั้งตลาดภายในและภายนอกพื้นที่ ตลาดส่งออกไปยังต่างประเทศ รวมถึงระดับราคาที่รับซื้อ รวมถึงการเตรียมการด้านโลจิสติกส์ ศูนย์คัดแยกและแหล่งรับซื้อผลผลิต มีความเชื่อมโยงกับการจัดการด้านความเหมาะสมของพื้นที่เพาะปลูกในแต่ละชนิดสินค้า

(๔) หน่วยงานการศึกษาในท้องถิ่นสามารถพัฒนาเทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในมิติ การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ การเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของสินค้า และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์รวมถึงการเก็บรักษา

(๕) หน่วยงานสนับสนุนด้านสินเชื่อ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสามารถทราบล่วงหน้าถึงความต้องการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการผลิตสินค้าเกษตรในแต่ละพื้นที่ในแต่ละช่วงเวลาที่สุดคอลลึงกับชนิดสินค้าและช่วงเวลาที่มีความต้องการการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการเพาะปลูก

(๖) หน่วยงานภาครัฐมีระบบฐานข้อมูลเกษตรขนาดใหญ่ (Big Data) ระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด จากปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้หลากหลายมิติ

ในปีที่ผ่านมา ได้มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลปฏิทินฯ โดยการนำข้อมูลปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรที่ออกสู่ตลาดในแต่ละช่วงเวลาตลอดปีปฏิทินไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนสำรองอาหารระดับจังหวัด การวิเคราะห์และประเมินผลกระทบของสถานการณ์ภัยแล้งที่อาจส่งต่อปริมาณผลผลิตในพื้นที่ และการนำข้อมูลปฏิทินไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ความเพียงพอของอาหารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน ในสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด ๑๙)

ทั้งนี้ ปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตร เป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาในมิติต่างๆ ได้อย่างหลากหลายขึ้นอยู่กับผู้นำไปใช้ประโยชน์ และเป็นการกระตุ้นการใช้ทรัพยากรการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งด้านบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือและวัสดุ งบประมาณ และการบริหารจัดการ ทั้งนี้ หากมีการจัดทำปฏิทินฯ อย่างต่อเนื่อง ๓ ปีขึ้นไป จะทำให้มีฐานข้อมูลที่สามารถนำไปใช้พยากรณ์ผลผลิตล่วงหน้าได้อย่างแม่นยำมากขึ้นด้วย และหากเพิ่มความถี่ในการรายงานจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีลักษณะใกล้เคียงตามเวลาจริง (real time) มากขึ้น

ส่วนที่ ๒ การจัดทำข้อมูลปฏิทิน

การจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดเพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

๑. ชนิดสินค้าที่รายงาน ประกอบด้วย

๑.๑ สินค้าเกษตรที่เป็นอาหารสำหรับมนุษย์บริโภค และอาหารสัตว์ทุกชนิดที่จังหวัดมีข้อมูลการผลิตทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมง และแมลงเศรษฐกิจ

๑.๒ สินค้าเกษตร อุตสาหกรรมพื้นถิ่น หมายถึง สินค้า พืช ปศุสัตว์ ประมง และอื่นๆ ที่มีคุณลักษณะเฉพาะถิ่น หรือมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกระบวนการผลิต ทั้งนี้ครอบคลุมถึงสินค้าที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

หมายเหตุ

๑. กรณีมีข้อมูลชนิดสินค้ามากกว่าบัญชีรายชื่อสินค้า สามารถเพิ่มเติมชนิดสินค้าได้ (อื่นๆโปรดระบุ)
๒. กรณีสินค้าเกษตร และสินค้าอุตสาหกรรมพื้นถิ่น เป็นสินค้าชนิดเดียวกัน ขอให้รายงานแยกกัน (ไม่นับซ้ำ)

๒. ข้อมูลที่รายงาน เป็นข้อมูลระดับตำบล (สินค้าพืช/แมลง) และข้อมูลระดับอำเภอ (สินค้าปศุสัตว์/ ประมง) ที่หน่วยงานในพื้นที่มีการจัดเก็บข้อมูลประกอบด้วย

- ๑) จำนวนเกษตรกร
- ๒) เนื้อที่เพาะปลูก/ เนื้อที่ยืนต้น
- ๓) เนื้อที่เก็บเกี่ยว/ เนื้อที่ให้ผล/ เนื้อที่เลี้ยง/ เนื้อที่เพาะเลี้ยง
- ๔) ผลผลิตต่อไร่
- ๕) การกระจายผลผลิตสินค้า ภายในจังหวัดและภายนอกจังหวัด
- ๖) ปริมาณผลผลิตรวมทั้งปีและรายเดือนของปีเพาะปลูก/ ปีการผลิตปัจจุบัน
- ๗) คาดการณ์ปริมาณผลผลิตรวมทั้งปีและรายเดือนของปีเพาะปลูก/ ปีการผลิตถัดไป

หมายเหตุ ข้อมูลประมาณการปีเพาะปลูก ๒๕๖๓/๒๕๖๔ หรือปีการผลิต ๒๕๖๓ ที่จังหวัดได้รายงานแล้วในรอบปีที่ผ่านมา สามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้

๓. คำจำกัดความในการรายงานข้อมูล

๓.๑ สินค้าพืช

- ๑) ปีเพาะปลูก หมายถึง ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมการผลิตพืชไร่ ซึ่งจะทำการผลิตตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ถึง ๓๐ เมษายน ของปีถัดไป
- ๒) ปีการผลิต (พ.ศ.) หมายถึง ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมการผลิตพืช ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึง ๓๑ ธันวาคม ของปีเดียวกัน
- ๓) จำนวนเกษตรกร หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ประกอบกิจการทางการเกษตรในการเพาะปลูกพืช มีหน่วยเป็น “ราย”
- ๔) เนื้อที่เพาะปลูก หมายถึง ขนาดเนื้อที่ดิน ที่ทำการเพาะปลูกพืชที่กำหนดในปีเพาะปลูกนั้น ใดๆ ในรอบปีการผลิต มีหน่วยเป็น “ไร่”

๕) **เนื้อที่เก็บเกี่ยว** หมายถึง ขนาดเนื้อที่ดิน ที่เพาะปลูกพืชไร่ ที่เกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ทั้งนี้ ไม่รวมเนื้อที่ที่ปล่อยผลผลิตทิ้งไว้ ไม่ว่าด้วยสาเหตุใดก็ตาม มีหน่วยเป็น “ไร่”

๖) **เนื้อที่ยืนต้น** หมายถึง ขนาดเนื้อที่ดิน ที่เกษตรกรปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้นที่ยืนต้นอยู่ทั้งหมด ณ วันที่ ๑ มกราคมของปีนั้นๆ มีหน่วยเป็น “ไร่”

๗) **เนื้อที่ให้ผลผลิต** หมายถึง ขนาดเนื้อที่ดินของไม้ผล ไม้ยืนต้นที่เกษตรกรสามารถเก็บผลผลิตได้ในรอบปี มีหน่วยเป็น “ไร่”

๘) **ปริมาณผลผลิตทั้งปี** หมายถึง ปริมาณผลผลิตทั้งหมดที่เกษตรกรได้ **เก็บเกี่ยว** ได้ในรอบปีเพาะปลูก/ปีการผลิต มีหน่วยเป็น “ตัน”

๙) **ผลผลิตรายเดือน** หมายถึง ปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวได้ในแต่ละเดือน มีหน่วยเป็น “ตัน”

๑๐) **การกระจายผลผลิต** หมายถึง ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรจากแหล่งผลิตในพื้นที่ไปสู่แหล่งรองรับผลผลิตทางการเกษตร (เช่น โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ตลาดซื้อ-ขายสินค้าทั้งขายปลีก-ส่ง และตลาดกลาง ผู้ส่งออก และผู้บริโภค) ที่ตั้งอยู่ภายในและภายนอกจังหวัด มีหน่วยเป็น “ตัน”

๓.๒ สิ้นค้าปศุสัตว์

๑) **จำนวนเกษตรกร** หมายถึง เกษตรกรที่ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ สุกร แพะ แกะ ไก่เนื้อ ไก่พื้นเมือง ไก่วง เป็ดเนื้อ เป็ดเทศ ไก่ไข่ เป็ดไข่ ไก่ชน และปศุสัตว์อื่นๆ มีหน่วยเป็น “ราย”

๒) **จำนวนสัตว์ที่เลี้ยงทั้งหมด** ณ วันที่ ๑ มกราคม หมายถึง จำนวนโคเนื้อ สุกร ไก่เนื้อ เป็ดเนื้อ ไก่ไข่ เป็ดไข่ ไก่ชน และปศุสัตว์อื่น ทุกช่วงอายุ (ครอบคลุมถึงแม่โคปลดระวาง ที่เกษตรกรเลี้ยงไว้ในฟาร์มของตนเอง ณ วันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี มีหน่วยเป็น “ตัว”

๓) **จำนวนสัตว์เคลื่อนย้ายเข้าโรงฆ่าภายในจังหวัด** หมายถึง จำนวนสัตว์ที่เคลื่อนย้ายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าโรงฆ่าตามใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ภายใน เข้าใน หรือออกนอกเขตโรคระบาด เขตสงสัยว่ามีโรคระบาด หรือเขตโรคระบาดชั่วคราว (ร.๓) มีหน่วยเป็น “ตัว”

๔) **จำนวนสัตว์เคลื่อนย้ายเข้าโรงฆ่าภายนอกจังหวัด** หมายถึง จำนวนสัตว์ที่เคลื่อนย้ายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าโรงฆ่าตามใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ภายใน เข้าในหรือผ่านเขตปลอดโรคระบาด หรือการขอใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ระหว่างเขตปลอดโรคระบาด (ร.๓) มีหน่วยเป็น “ตัว”

๕) **จำนวนสัตว์ที่เข้าโรงฆ่า** หมายถึง จำนวนสัตว์ที่เคลื่อนย้ายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าโรงฆ่าตามใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ภายใน เข้าใน หรือออกนอกเขตโรคระบาด เขตสงสัยว่ามีโรคระบาด หรือเขตโรคระบาดชั่วคราว (๓) และ ใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ภายใน เข้าในหรือผ่านเขตปลอดโรคระบาด หรือการขอใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ระหว่างเขตปลอดโรคระบาด มีหน่วยเป็น “ตัว”

๖) **จำนวนแม่ไก่ไข่ในกรง(ทั้งปี)** หมายถึง จำนวนแม่ไก่ไข่ที่ให้ผลผลิตไข่ทั้งปี มีหน่วยเป็น “ตัว”

๗) **จำนวนเปิดที่ให้ไข่ (ทั้งปี)** หมายถึง จำนวนแม่เปิดที่ให้ผลผลิตไข่เปิดทั้งปี มีหน่วยเป็น “ตัว”

๘) **จำนวนนกกระทาที่ให้ไข่ (ทั้งปี)** หมายถึงจำนวนนกกระทาที่ให้ผลผลิตไข่ทั้งปี มีหน่วยเป็น “ตัว”

๙) **จำนวนไข่ไก่/ไข่เป็ด / ไข่นกกระทา** หมายถึง จำนวนไข่ไก่ หรือ ไข่เป็ด หรือไข่นกกระทาที่เกษตรกรรวบรวมเพื่อจำหน่ายให้ผู้รวบรวมต่อไป มีหน่วยเป็น “ฟอง”

๑๐) **จำนวนแม่โครีดนม** ณ วันที่ ๑ มกราคม หมายถึง จำนวนแม่โคที่ให้น้ำนม ณ วันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี มีหน่วยเป็น “ตัว”

๑๑) **จำนวนแม่โคแห้งนม** ณ วันที่ ๑ มกราคม หมายถึง จำนวนแม่โคที่พักรการให้น้ำนม ณ วันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี มีหน่วยเป็น “ตัว”

๑๒) ปริมาณน้ำนมดิบ หมายถึง ปริมาณน้ำนมโค / แพะ/ กระบือ ที่เกษตรกรรีดและจำหน่ายได้ทั้งหมดในรอบปี มีหน่วยเป็น “ตัน”

๑๓) การจำหน่าย / การกระจายผลผลิต (ไข่ไก่/ไข่เป็ด/ไข่นกกระทา/น้ำนมดิบ) หมายถึง ปริมาณผลผลิต (ไข่ไก่/ไข่เป็ด /ไข่นกกระทา/น้ำนมดิบ) ที่เกษตรกรจำหน่าย ไปสู่แหล่งรองรับผลผลิตที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัดและภายนอกจังหวัด มีหน่วยเป็น “ฟอง/ ตัน”

๓.๓ สินค้าประมง

๑) เนื้อที่เลี้ยง หมายถึง ขนาดของพื้นที่ผิวน้ำที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์น้ำโดยไม่รวมขอบอ้อม มีหน่วยเป็น “ไร่”

๒) จำนวนเกษตรกร หมายถึง จำนวนผู้เลี้ยงสัตว์น้ำที่ถือครองหน่วยจัดการในการเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งผู้เลี้ยงสัตว์น้ำอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลและอาจถือครองฟาร์มมากกว่า ๑ แห่งก็เป็น มีหน่วยเป็น “ราย”

๓) ปริมาณผลผลิตทั้งปี หมายถึง ผลผลิตสัตว์น้ำที่จับได้ทั้งหมดในแต่ละรอบปีการผลิต (๑ ม.ค.- ๓๑ ธ.ค.) มีหน่วยเป็น “ตัน” ดังนี้

๓.๑) ปริมาณผลผลิตที่ได้จากการเพาะเลี้ยง หมายถึง ผลผลิตสัตว์น้ำรายสินค้าที่จับได้ทั้งหมดจากหน่วยเลี้ยงสัตว์น้ำโดยนับรวมทั้งการจับเพื่อขายและ/หรือเพื่อการบริโภค

๓.๒) ปริมาณสัตว์น้ำเค็มขึ้นท่า หมายถึง ปริมาณสัตว์น้ำเค็มที่เรือประมงนำมาขึ้นท่าเพื่อจำหน่ายหรือผ่านท่าเพื่อนำไปจำหน่ายที่อื่นทั้งนี้ไม่คำนึงว่าสัตว์น้ำจับได้จากแหล่งประมงใดหากมีการนำสัตว์น้ำมาขึ้นท่าณบริเวณจังหวัดใดให้ถือเป็นปริมาณสัตว์น้ำเค็ม ณ จังหวัดนั้นโดยให้ถือเสมือนเกิดมูลค่า ณ จังหวัดนั้น

๔) ปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำรายเดือน หมายถึง ผลผลิตสัตว์น้ำที่ผลิตได้ในแต่ละเดือนในรอบปีการผลิต โดยเมื่อนำข้อมูลปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำรายเดือนรวมกันจะเท่ากับปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำที่มีหน่วยเป็น “ตัน”

๕) การกระจายผลผลิตสินค้า

๕.๑) การกระจายผลผลิต ประมงเพาะเลี้ยง หมายถึง ปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำที่ได้จากการเลี้ยงในพื้นที่ไปสู่ แหล่งแหล่งรองรับผลผลิตสัตว์น้ำ ที่ตั้งอยู่ภายในและภายนอกจังหวัด เช่น โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ ตลาดซื้อ-ขายสินค้าทั้งขายปลีก-ส่ง และตลาดกลาง ผู้ส่งออก และผู้บริโภค มีหน่วยเป็น “ตัน”

๕.๒) การกระจายผลผลิตสินค้าประมงจับสัตว์น้ำเค็ม หมายถึง สัดส่วนการนำปริมาณสัตว์น้ำเค็มที่ขึ้นท่ากระจายสู่แหล่งรองรับผลผลิตทางการเกษตรแบ่งเป็นภายในจังหวัดและนอกจังหวัด มีหน่วยเป็น “ตัน” กรณีที่จังหวัดไม่มีข้อมูลหรือไม่เคยจัดเก็บข้อมูลมาก่อนอาจจัดเก็บด้วยหลักการง่ายๆ คือ สุ่มสำรวจจากเจ้าของเรือ/ผู้รับซื้อสัตว์น้ำ เป็นต้น เพื่อสอบถามสัดส่วนการนำสัตว์น้ำที่ขึ้นท่าว่ากระจายไปสู่ผู้บริโภคหรือตลาดภายในจังหวัดและนอกจังหวัดปริมาณเท่าใดแล้วนำข้อมูลจากตัวอย่างมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อเป็นภาพรวมของจังหวัด

๖) ปีการผลิต (พ.ศ.) หมายถึง ปีพ.ศ. ของข้อมูลปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำ

๗) สัตว์น้ำเค็ม หมายถึง สัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ในทะเลธรรมชาติ ได้แก่ ปลา กุ้ง กุ้ง เคย ปู หมึก หอย และสัตว์อื่นๆ เช่น แมงดาทะเล ปลิงทะเล เป็นต้น โดยจำแนกตามกลุ่มชนิดสัตว์น้ำเป็น ๗ กลุ่มดังนี้

(๑) ปลาเบญจพรรณ หมายถึง ปลาที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจซึ่งใช้สำหรับบริโภค

(๒) ปลาเบ็ด หมายถึง ปลาเศรษฐกิจขนาดเล็กชนิดต่างๆหลายชนิดรวมกันซึ่งมีคุณภาพต่ำ เนื่องจากวิธีการทำประมงและการดูแลรักษาหลังการจับรวมทั้งปลาโตเต็มวัยที่มีขนาดเล็กและมีราคาต่ำจึงใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตปลาป่นเพื่อเป็นอาหารสัตว์และบางส่วนใช้เป็นอาหารสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

(๓) กุ้ง/กุ้ง/เคย หมายถึง กุ้ง กุ้ง และเคยทุกชนิดรวมกัน

(๔) ปู หมายถึง ปูทุกชนิดรวมกัน

(๕) หมึก หมายถึง หมึกทุกชนิดรวมกัน

(๖) หอย หมายถึง หอยทุกชนิดรวมกัน

(๗) อื่นๆ หมายถึง ชนิดสัตว์น้ำเค็มอื่นๆนอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น แมงกะพรุนแมงดาทะเล เป็นต้น

๔. แนวทางการคาดการณ์ปริมาณผลผลิตทั้งปีและรายเดือนในปีเพาะปลูก/ปีการผลิต ถัดไป

๔.๑ สิ้นค้าพืช

๔.๑.๑ คาดการณ์การเปลี่ยนแปลงเนื้อที่เพาะปลูกหรือเนื้อที่เก็บเกี่ยว (เพิ่มขึ้น/ลดลง) ของสินค้าชนิดนั้นโดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความตั้งใจเพาะปลูกของเกษตรกร หรือการเพิ่มขึ้น/ลดลงของเนื้อที่เก็บเกี่ยว เช่น

- แนวโน้มของราคาสินค้าเกษตรชนิดนั้น
- แนวโน้มความต้องการผลผลิตและปริมาณผลผลิตทั้งในตลาดโลกและในประเทศ
- ต้นทุนการผลิต และกระบวนการผลิต
- สถานการณ์การแข่งขัน
- แนวโน้มการผลิต
- สถิติการเพาะปลูกและปริมาณผลผลิตที่ผ่านมาในอดีต
- คาดการณ์ภาวะภัยธรรมชาติ / สภาพดินฟ้าอากาศ
- การพยากรณ์ปริมาณน้ำฝน
- คาดการณ์ปริมาณน้ำในเขื่อน
- นโยบายด้านการเกษตรของภาครัฐและแผนงาน/โครงการของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่
- ปัจจัยอื่น / แหล่งข้อมูลอื่น

๔.๑.๒ คาดการณ์ปริมาณผลผลิตทั้งปีโดยนำเนื้อที่เก็บเกี่ยว คูณด้วยจำนวนผลผลิตต่อไร่จะได้ปริมาณผลผลิตทั้งปีเพาะปลูก/ปีการผลิต

๔.๑.๓ คาดการณ์ร้อยละรายเดือนของผลผลิตทั้งปีเพาะปลูก/ ปีการผลิต ในข้อ ๔ โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติย้อนหลัง ๓-๕ ปี ของช่วงเดือนเดียวกันแล้วเฉลี่ย ควบคู่กับการพิจารณาปัจจัยอื่นที่อาจส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิต ประกอบด้วย เช่น ภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง หรือน้ำท่วม เป็นต้น

ตัวอย่างการคำนวณค่าเฉลี่ยร้อยละปริมาณผลผลิตรายเดือน

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	สุพรรณบุรี		ข้าวนาปี : ร้อยละและปริมาณผลผลิตรายเดือน (ตัน)									รวม
2			ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	(ร้อยละ/ตัน)
3	2558/59	ร้อยละ	25.17	19.92	6.33	10.96	27.61	8.56	1.45	-	-	100.00
4		ปริมาณผลผลิต (ตัน)	232,767	184,216	58,539	101,356	255,332	79,161	13,409	-	-	924,780
5	2559/60	ร้อยละ	7.67	16.95	22.36	30.58	20.27	1.77	0.40	-	-	100.00
6		ปริมาณผลผลิต (ตัน)	66,844	147,718	194,866	266,504	176,652	15,425	3,486	-	-	871,495
7	2560/61	ร้อยละ	21.24	34.13	8.93	14.51	13.55	5.97	1.67	-	-	100.00
8		ปริมาณผลผลิต (ตัน)	189,871	305,130	79,823	129,734	121,134	53,344	14,924	-	-	893,960
9	ประมาณการ 2561/62											
10	2561/62	ร้อยละ	18.03	23.67	12.54	18.68	20.48	5.43	1.17			100.00
11		ปริมาณผลผลิต (ตัน)										

ตัวอย่าง คำนวณร้อยละปริมาณผลผลิตในเดือน ส.ค. 2561 โดยการทำให้ Moving average 3 ปี ดังนี้

$$\text{Percent}_{\text{may}_t} = \frac{(\text{Percent}_{\text{may}_{-1}} + \text{Percent}_{\text{may}_{-2}} + \text{Percent}_{\text{may}_{-3}})}{3} = \frac{25.17 + 7.67 + 21.24}{3} = 18.03$$

หรือ

จากสูตรใน Excel=AVERAGE(ข้อมูลที่1,ข้อมูลที่2, ข้อมูลที่3)

๔.๒ สิ้นค้าปศุสัตว์

๔.๒.๑ การประมาณการปริมาณการผลิตทั้งปีให้พิจารณาข้อมูลสถิติย้อนหลังของจังหวัดเป็นฐานในการประมาณการควบคู่กับปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อปริมาณการผลิต เช่น แนวโน้มราคา ต้นทุน ความต้องการของตลาด และโรคระบาด เป็นต้น

๔.๒.๒ การประมาณการร้อยละของปริมาณผลผลิตรายเดือนเทียบกับประมาณการผลิตทั้งปี ให้พิจารณาช่วงเวลาที่มีปริมาณผลผลิตมากหรือน้อยตามลักษณะของชนิดสินค้าสินค้า เช่น สภาพอากาศ (โคนมให้ผลผลิตน้ำนมดิบมากในช่วงอากาศเย็นเดือนธันวาคม มกราคม และกุมภาพันธ์ ในขณะที่ให้ปริมาณน้ำนมดิบน้อยในช่วงอากาศร้อนเดือนมีนาคม เมษายน และพฤษภาคม) ช่วงเทศกาลที่อาจส่งผลกระทบต่อปริมาณปศุสัตว์ที่ออกสู่ตลาด/ความต้องการสินค้าปศุสัตว์ การสำรวจประจำปีและการสุ่มสำรวจสถานะการผลิต

ทั้งนี้ การคาดการณ์ปริมาณปศุสัตว์รายปี ผู้จัดทำข้อมูลของหน่วยงานปศุสัตว์จังหวัดสามารถสอบถามเพิ่มเติม โดยติดต่อได้ที่ กลุ่มวิจัยเศรษฐกิจ การปศุสัตว์กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ โทร. ๐๒๖๕๓ ๔๔๓๔

๔.๓ สิ้นค้าประมง

๔.๓.๑ ประมง เพาะเลี้ยง

๑) การประมาณการปริมาณการผลิตทั้งปีในระดับอำเภอพิจารณาจากเนื้อที่เลี้ยง และผลผลิตเฉลี่ย/ไร่/ปี (หรือผลผลิต/ตร.ม./ปี) มีวิธีการโดยสังเขปดังนี้

ก. สรุปจำนวนเกษตรกรและเนื้อที่เลี้ยงจำแนกตามชนิดสินค้าและประเภทการเลี้ยงโดยพิจารณาจากบัญชีรายชื่อผู้เลี้ยงสัตว์น้ำของปีการผลิตล่าสุด (ปีก่อนหน้าปีปฏิทิน) หรือทะเบียนเกษตรกร

ข. ประมาณการจำนวนเกษตรกรและเนื้อที่เลี้ยงในแต่ละชนิดสินค้าและประเภทการเลี้ยงในปีการผลิตปัจจุบันและปีการผลิตถัดไปจากการสุ่มสำรวจสถานะการเลี้ยงในแต่ละชนิดสินค้าและประเภทการเลี้ยง เพื่อนำผลการสำรวจสถานะมาใช้ในการประมาณการจำนวนเกษตรกรและเนื้อที่เลี้ยง โดยเปรียบเทียบจากข้อมูลปีการผลิตล่าสุด (ปีก่อนหน้าปีปฏิทิน) ว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้น/ลดลง/ทรงตัว โดยพิจารณาจากปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลกระทบเช่นปัญหาภัยแล้งการขาดแคลนลูกพันธุ์ราคาสินค้าตกต่ำแผนการส่งเสริมจากภาครัฐ เป็นต้นโดยผลรวมจากทุกประเภทการเลี้ยงในแต่ละสินค้าจะเป็นจำนวนเกษตรกรและเนื้อที่เลี้ยงของสินค้านั้นๆ

ค. ประมาณการผลผลิตทั้งปีจำแนกตามชนิดสินค้าและประเภทการเลี้ยงโดยการสอบถามข้อมูลประมาณการผลผลิตเฉลี่ย/ไร่/ปีหรือผลผลิตเฉลี่ย/ตร.ม./ปีหน่วยเป็น “กก.” ไปพร้อมกับการสุ่มสำรวจสถานะการเลี้ยงในข้อ ๒ (ผู้สำรวจควรเตรียมข้อมูลผลผลิตเฉลี่ย/ไร่/ปีหรือผลผลิตเฉลี่ย /ตร.ม./ปีของปีก่อนหน้าและปีการผลิตล่าสุดเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องเป็นไปได้อย่างไร) และนำผลการสำรวจมาใช้คำนวณประมาณการผลผลิตทั้งปีจำแนกเป็นรายสินค้าและประเภทการเลี้ยง ตามสูตร

$$\text{ผลผลิตทั้งปีสินค้า ก (กก.)} = (\text{เนื้อที่เลี้ยงสินค้า ก} \times \text{ผลผลิตเฉลี่ย/ไร่/ปีของสินค้า ก})$$

หรือ

$$\text{ผลผลิตทั้งปีสินค้า ก (กก.)} = (\text{เนื้อที่เลี้ยง} \times \text{ผลผลิตเฉลี่ย/ตร.ม./ปี ของสินค้า ก})$$

(กรณีหน่วยเลี้ยงขนาดเล็ก เช่น กระชัง เป็นต้น)

ผลผลิตทั้งปีระดับอำเภอเป็นรายสินค้า และปรับหน่วยผลผลิตจาก “กก.” เป็น “ตัน”

หมายเหตุ แนวทางการประมาณการข้อมูลในปัจจุบันและปัดไปข้างต้นเป็นเพียงการนำเสนอตัวอย่างของการประมาณการข้อมูลอย่างรวดเร็วอย่างไรก็ตาม หน่วยงานอาจใช้แนวทางอื่นได้ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลากรงบประมาณและการเข้าถึงแหล่งข้อมูลภายใต้ระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ หน่วยงานจะต้องมีการอ้างอิงที่มาของการประมาณการ และความสอดคล้องสัมพันธ์กันของข้อมูลที่ทำขึ้น

๒ ประมาณการปริมาณผลผลิตในแต่ละเดือน

- ๒.๑) กรณีที่มีการจัดเก็บข้อมูลรายเดือนย้อนหลังเช่น กุ้งขาวแวนนาไม และกุ้งกุลาดำให้คำนวณสัดส่วนของร้อยละเฉลี่ยต่อเดือนจากปริมาณผลผลิตรายเดือนเฉลี่ยของเดือนเดียวกันย้อนหลัง ๓-๕ ปี
- ๒.๒) กรณีไม่มีข้อมูลรายเดือนย้อนหลังให้หน่วยงานประมาณการสัดส่วนรายเดือนจากการเปรียบเทียบข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องในอดีตที่ผ่านมาเช่น สัดส่วนผลผลิตรายเดือนจากการสำรวจประจำปีการสำรวจสภาวะการผลิต เป็นต้น

หมายเหตุ ผู้จัดทำข้อมูลพิจารณาความสอดคล้องของปริมาณผลผลิตรายเดือนโดยตรวจสอบกับสภาวะการเลี้ยง หรือปัจจัยอื่นที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตและปริมาณที่จะออกสู่ตลาดในแต่ละเดือน

๔.๓.๒ ประมงจับสัตว์น้ำเค็ม

- ๑) ข้อมูลประมาณการปริมาณการจับสัตว์น้ำเค็มในระยะแรกให้หน่วยงานประมงจังหวัดรายงานโดยอ้างอิงจากข้อมูลที่หน่วยงานส่วนกลางจัดทำซึ่งเป็นตัวเลขประมาณการปริมาณสัตว์น้ำเค็มที่คาดว่าจะขึ้นทำในปีถัดไปและรายงานข้อมูลปริมาณผลผลิตเฉพาะระดับจังหวัดทั้งนี้ครอบคลุมเฉพาะการทำประมงพาณิชย์

โดยการจัดทำข้อมูลปริมาณสัตว์น้ำที่ขึ้นทำรายจังหวัดใช้ข้อมูลตัวอย่างจากสมุดบันทึกการทำประมง (Fishing logbook) ของเรือประมงพาณิชย์ที่ชาวประมงรายงานผลการจับสัตว์น้ำต่อกรมประมงโดยเฉพาะเรือที่มีขนาดตั้งแต่ ๓๐ ตันกรอสขึ้นไปซึ่งต้องแจ้งรายละเอียดการทำประมงต่อศูนย์ควบคุมการแจ้งเข้า - ออก (Port In and Port Out Control Center : PIPO) ทุกเที่ยวที่ออกทำการประมง ดังนั้นขอบเขตข้อมูลครอบคลุมเฉพาะสัตว์น้ำขึ้นทำของเรือประมงพาณิชย์ได้แก่เรือที่มีขนาดตั้งแต่ ๑๐ ตันกรอสขึ้นไปและหมายรวมถึงเรือขนาดต่ำกว่า ๑๐ ตันกรอสแต่ใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงได้แก่อวนลากคู่อวนลากแผ่นตะเฆ่อวนลากคานถ่างอวนล้อมจับอวนล้อมจับปลาเกะตักอวนครอบปลาเกะตักอวนช้อน/ยกปลาเกะตัก (ตามประกาศกรมประมงพ.ศ. ๒๕๖๑ เรื่องแนวทางในการออกใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์และหลักเกณฑ์การจัดสรรใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์รอบปีการประมง ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒) และครอบคลุมเฉพาะเรือประมงไทยเท่านั้น (*ประมงพาณิชย์หมายความว่าทำการประมงโดยใช้เรือประมงที่มีขนาดตั้งแต่สิบตันกรอสขึ้นไปหรือที่ใช้เครื่องยนต์มีกำลังแรงม้าถึงขนาดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดหรือใช้เรือประมงโดยมีหรือใช้เครื่องมือทำการประมงตามประเพณีวิธีจำนวนแรงงานที่ใช้หรือลักษณะการทำการประมงตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและให้หมายความรวมถึงการใช้เรือประมงดังกล่าวทำการแปรรูปสัตว์น้ำไม่ว่าจะมีการทำประมงด้วยหรือไม่ก็ตามอ้างอิงจากราชกำหนดการประมงพ.ศ. ๒๕๕๘และราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับที่ ๒))

- ๒) การจัดทำข้อมูลประมาณการปริมาณสัตว์น้ำเค็มที่ขึ้นทำรายจังหวัดของประมงพาณิชย์ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำโดยเจ้าหน้าที่ส่วนกลางกลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมงกองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมงกรมประมง โดยมีวิธีการจัดทำพอสังเขปดังนี้
ก. วิเคราะห์และจัดทำแยกเป็นจังหวัดฝั่งอ่าวไทยและจังหวัดฝั่งอันดามัน

- ข. ใช้ข้อมูลประมาณการผลจับสัตว์น้ำเค็มทั้งหมดของสถิติประมงพาณิชย์ฝั่งอ่าวไทย และจังหวัดฝั่งอันดามันซึ่งจัดทำเป็นรายเดือนเป็นข้อมูลตั้งต้น
- ค. ใช้ข้อมูลอัตราส่วนตัวอย่าง (Ratio : R) จากสมุดบันทึกการทำประมง (Fishing logbook) ของปีย้อนหลัง เพื่อประมาณการอัตราส่วนของปีถัดไปของ ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำรายจังหวัดและรายชนิดสัตว์น้ำตาม ๗ กลุ่ม
- ง. ใช้ค่าประมาณอัตราส่วน R ในข้อ ๒.๓ ประมาณค่าปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำทั้งหมด รายจังหวัดรายเดือนและรายกลุ่มชนิดสัตว์น้ำโดยเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณ การจับในภาพรวมของแต่ละฝั่งทะเลในข้อ ๒.๒ เป็นปริมาณขึ้นทำในแต่ละ จังหวัดของฝั่งทะเลนั้น

ทั้งนี้ ขั้นตอนการสรุปผลขั้นสุดท้ายได้นำอัตราส่วนรายกลุ่มชนิดสัตว์น้ำจากการสำรวจ เพื่อการประเมินปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยลงแรงประมง (Catch per Unit Effort : CPUE) ของกองวิจัย และพัฒนาประมงทะเลมาพิจารณาร่วมด้วยเพื่อปรับข้อมูลให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

หมายเหตุ ผู้จัดทำข้อมูลของหน่วยงาน ประมงจังหวัดสามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์ สถิติการประมง กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง กรมประมงเบอร์โทรฯ : ๐ ๒๕๗๙ ๘๒๐๘ และ ๐ ๒๕๔๐ ๖๕๖๐

ส่วนที่ ๓ การบันทึกข้อมูลปฏิทินฯ

การบันทึกข้อมูลปฏิทินฯ ผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด เพื่อการบริหารจัดการด้านความมั่นคงอาหารและโภชนาการ ปีเพาะปลูก ๒๕๖๓/๒๕๖๔ / ปีการผลิต ๒๕๖๓ และประมาณการปีเพาะปลูก ๒๕๖๔/๒๕๖๕ / ปีการผลิต ๒๕๖๔ ดำเนินการผ่าน “ระบบปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดเพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงอาหารและโภชนาการ” แบบออนไลน์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. การเข้าสู่ระบบ

- ๑.๑ เข้า URL <http://cropcalendar.oae.go.th> หรือ http://www.oae.go.th/view/๑/download_form/TH-TH
- ๑.๒ กรอก User ID และ Password (จัดส่ง User ID และ Password ผ่าน e-mail หน่วยงาน)
- ๑.๓ เลือกปีเพาะปลูก หรือปีการผลิต (ปีปฏิทิน)
- ๑.๔ เลือกประเภทสินค้า ได้แก่ พืช ปศุสัตว์ ประมง

๒. การบันทึกข้อมูล

- ๒.๑ เลือก อำเภอ – ตำบล
- ๒.๒ เลือกชนิดสินค้า หรือใช้วิธีพิมพ์ชื่อสินค้า (กรณีไม่มีรายชื่อสินค้าที่ต้องการกรอกข้อมูลให้เลือกเมนูเพิ่มสินค้า แล้วพิมพ์ชื่อสินค้าที่ต้องการเพิ่ม)
- ๒.๓ บันทึกข้อมูล
 - ๒.๓.๑ บันทึกข้อมูลพืช ประกอบด้วย
 - (๑) จำนวนเกษตรกร(ราย)
 - (๒) เนื้อที่เพาะปลูก/ เนื้อที่ยืนต้น(ไร่)
 - (๓) เนื้อที่เก็บเกี่ยว/ เนื้อที่ให้ผล (ไร่)
 - (๔) ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม/ไร่)
 - (๕) การกระจายผลผลิตภายในจังหวัด (ตัน)
 - (๖) การกระจายผลผลิตภายนอกจังหวัด(ตัน)
 - (๗) ปริมาณผลผลิตรวมทั้งปีของปีเพาะปลูก๒๕๖๓/๒๕๖๔ หรือ ปีการผลิต ๒๕๖๓*(ตัน)
 - (๘) ปริมาณผลผลิต รายเดือนของปีเพาะปลูก๒๕๖๓/๒๕๖๔ หรือ ปีการผลิต ๒๕๖๓** (ตัน)
 - (๙) คาดการณ์ปริมาณผลผลิต รวมทั้งปีของปีเพาะปลูก๒๕๖๔/๒๕๖๕ หรือ ปีการผลิต ๒๕๖๔*(ตัน)
 - (๑๐) คาดการณ์ปริมาณผลผลิต รายเดือนของปีเพาะปลูก๒๕๖๔/๒๕๖๕ หรือ ปีการผลิต ๒๕๖๔ (ตัน)

หมายเหตุ *ไม่ต้องกรอกข้อมูล ระบบจะคำนวณจากผลรวมรายเดือนให้โดยอัตโนมัติ

**ข้อมูลประมาณการปีเพาะปลูก ๒๕๖๓/๒๕๖๔ หรือปีการผลิต ๒๕๖๓ ที่จังหวัดได้รายงานแล้ว ในปี ๒๕๖๒ สามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้

๒.๓.๒ บันทึกข้อมูลปศุสัตว์ ประกอบด้วย

- (๑) จำนวนเกษตรกร(ราย)
- (๒) จำนวนสัตว์ที่เลี้ยงทั้งหมด(ทุกช่วงอายุ) ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ (ตัว)
- (๓) จำนวนแม่ไก่ยืนกรง / จำนวนเป็ดหรือนกกระทาที่ให้ไข่(ตัว) ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ (สินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา)
- (๔) จำนวนแม่โคกำลังรีดนม ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ (ตัว) (สินค้าน้ำนมดิบ)
- (๕) จำนวนแม่โคแห้งนม ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ (ตัว) (สินค้าน้ำนมดิบ)
- (๖) จำนวนสัตว์เคลื่อนย้ายเข้าโรงฆ่าทั้งปี (ปี ๒๕๖๓)(ตัว)
(ยกเว้นสินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา/ น้ำนมดิบ)

- (๓) ปริมาณไข่ทั้งปี(ปี ๒๕๖๓)(ฟอง) (สินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา)
- (๔) ปริมาณนํ้ามันดิบทั้งปี(ปี ๒๕๖๓)(ตัน) (สินค้านํ้ามันดิบ)
- (๕) จำนวนสัตว์เคลื่อนย้ายเข้าโรงฆ่าทั้งปีภายในจังหวัด (ปี ๒๕๖๓)(ตัว)
(ยกเว้นสินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา/ นํ้ามันดิบ)
- (๑๐) จำนวนสัตว์เคลื่อนย้ายเข้าโรงฆ่าทั้งปีภายนอกจังหวัดปี ๒๕๖๓(ตัว)
(ยกเว้นสินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา/ นํ้ามันดิบ)
- (๑๑) การจำหน่ายไข่ไก่ภายในจังหวัด(ปี ๒๕๖๓)(ฟอง)
(สินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา)
- (๑๒) การจำหน่ายไข่ไก่ภายนอกจังหวัด(ปี ๒๕๖๓)(ฟอง)
(สินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา)
- (๑๓) การจำหน่ายนํ้ามันดิบภายในจังหวัด (ปี ๒๕๖๓) (ตัน) (สินค้านํ้ามันดิบ)
- (๑๔) การจำหน่ายนํ้ามันดิบภายนอกจังหวัดปี ๒๕๖๓ (ตัน) (สินค้านํ้ามันดิบ)
- (๑๕) จำนวนสัตว์ที่เคลื่อนย้ายเข้าโรงฆ่ารายเดือน ปี ๒๕๖๓(ตัว)
(ยกเว้นสินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา)
- / ปริมาณไข่ไกรายเดือน ปี ๒๕๖๓(ฟอง) (สินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา)
- / ปริมาณนํ้ามันดิบรายเดือน ปี ๒๕๖๓(ตัน) (นํ้ามันดิบ)
- (๑๖) คาดการณ์จำนวนสัตว์ที่เคลื่อนย้ายเข้าโรงฆ่าทั้งปี (ปี ๒๕๖๔)(ตัว)
(ยกเว้นสินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา/ นํ้ามันดิบ)
- (๑๗) คาดการณ์ปริมาณไข่ไก่ทั้งปี(ปี ๒๕๖๔)(ฟอง) (สินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา)
- (๑๘) คาดการณ์ปริมาณนํ้ามันดิบทั้งปี(ปี ๒๕๖๔)(ตัน) (นํ้ามันดิบ)
- (๑๙) คาดการณ์จำนวนสัตว์ที่เคลื่อนย้ายเข้าโรงฆ่ารายเดือนปี ๒๕๖๔(ตัว)(ยกเว้นสินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา)
- / คาดการณ์ปริมาณไข่ไกรายเดือน ปี ๒๕๖๔ (ฟอง) (สินค้าไข่ไก่/ ไข่เป็ด/ ไข่นกกระทา)
- / คาดการณ์ปริมาณนํ้ามันดิบรายเดือนปี ๒๕๖๔ (ตัน) (นํ้ามันดิบ)
- ๒.๓.๒ บันทึกข้อมูลประมง ประกอบด้วย
- (๑) จำนวนเกษตรกร (ราย)
- (๒) เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)
- (๓) ปริมาณผลผลิตทั้งปี* (ปี ๒๕๖๓) (ตัน)
- (๔) การกระจายผลผลิตภายในจังหวัด (ปี ๒๕๖๓) (ตัน)
- (๕) การกระจายผลผลิตภายนอกจังหวัด (ปี ๒๕๖๓) (ตัน)
- (๖) ปริมาณผลผลิตรายเดือน ปี ๒๕๖๓ (ตัน)
- (๗) คาดการณ์ปริมาณผลผลิตทั้งปี (ปี ๒๕๖๔)* (ตัน)
- (๘) คาดการณ์ปริมาณผลผลิตรายเดือน ปี ๒๕๖๔ (ตัน)

หมายเหตุ*ไม่ต้องกรอกข้อมูล ระบบจะคำนวณจากผลรวมรายเดือนให้โดยอัตโนมัติ

**ข้อมูลประมาณการปีเพาะปลูก ๒๕๖๓/๒๕๖๔ หรือปีการผลิต ๒๕๖๓ ที่จังหวัดได้รายงานแล้ว
สามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้

ในปี ๒๕๖๒

๓. การเรียกดูข้อมูลที่บันทึก/ การปรับปรุงและแก้ไขข้อมูล - ข้อมูลที่กรอกเรียบร้อยแล้ว จะปรากฏที่ด้านล่างของหน้าจอโปรแกรมโดยอัตโนมัติ โดยสามารถ (๑) แก้ไขข้อมูลที่กรอกไว้แล้วได้ โดยกรอกข้อมูลใหม่แทนที่ข้อมูลเดิม (๒) สั่งพิมพ์รายงานข้อมูลและ (๓) ดาวน์โหลดไฟล์ในรูปแบบExcel

๔. การส่งข้อมูล - เมื่อกดปุ่มส่งข้อมูล ระบบจะจัดส่งข้อมูลมายังส่วนกลาง

ส่วนที่ ๔ กลไกการขับเคลื่อนการจัดทำปฏิทิน

เพื่อให้การจัดทำปฏิทินผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องเป็นรูปแบบเดียวกันทั้งประเทศ และแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทันทั่วถึงที่ได้กำหนดกลไกในการขับเคลื่อนเป็น ๒ ระดับ คือระดับประเทศ และระดับจังหวัด ดังนี้

ขอบเขตของการดำเนินการ
๑. ระดับประเทศ กำกับดูแลโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่ภายใต้คณะกรรมการอาหารแห่งชาติ โดย ๑.๑ วางแผน ติดตาม และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการความมั่นคงอาหาร ๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์ คาดการณ์แนวโน้ม ฝ้าระวัง และเตือนภัย ที่เกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหาร ๑.๓ จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านความมั่นคงอาหาร ๑.๔ จัดทำและพัฒนาคู่มือการจัดทำปฏิทินฯร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค เพื่อให้จังหวัดดำเนินการเป็นแนวทางเดียวกันและสามารถนำปฏิทินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการความมั่นคงด้านอาหารและส่งเสริมเศรษฐกิจและชุมชนในพื้นที่
๒. ระดับจังหวัด จัดทำปฏิทินฯ และกลั่นกรองข้อมูลปฏิทินของจังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบจัดทำปฏิทินฯ ตามภารกิจของหน่วยงาน และส่งข้อมูลปฏิทินที่จัดทำแล้วให้คณะกรรมการ/คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องของจังหวัด พิจารณากลับกรองข้อมูล ๒.๑ กระบวนการจัดทำปฏิทินฯ ๒.๑.๑ การจัดทำข้อมูลปฏิทินฯ ดำเนินการผ่านบันทึกข้อมูลปฏิทินฯ ใน “ ระบบปฏิทินผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดเพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงอาหารและโภชนาการ ” ออนไลน์ ดังนี้ (๑) หน่วยงานจัดทำข้อมูล ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และหน่วยงานในระดับอำเภอ (๒) หน่วยงานประสาน การดำเนินงานในภาพรวมของจังหวัด และจัดส่งข้อมูลปฏิทินฯ ที่ผ่านการกลั่นกรองในระดับจังหวัด คือ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (๓) หน่วยงานให้คำแนะนำในการจัดทำปฏิทินฯ คือ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑-๑๒ (สศท. ๑-๑๒) ๒.๑.๒ การกลั่นกรองข้อมูลปฏิทินฯ โดยใช้กลไกของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีอยู่ในพื้นที่ ดังนี้ (๑) คณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาภาคการเกษตร ระดับอำเภอ (Operation Team: OT) กลั่นกรองข้อมูลปฏิทินในระดับอำเภอและตำบล (๒) คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of operation: COO) กลั่นกรองข้อมูลปฏิทินในระดับจังหวัด (๓) คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อพก.จังหวัด) ให้ความเห็นชอบข้อมูลปฏิทินฯ ในระดับจังหวัด ก่อนส่งปฏิทินฯ ให้เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่

๒.๒ การดำเนินงานของหน่วยงานระดับจังหวัด

๒.๒.๑ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด กำกับดูแลการจัดทำปฏิทินฯ ในภาพรวมของจังหวัด ประสานและติดตามการจัดทำปฏิทินกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดย

(๑) ประสานและติดตามการจัดทำปฏิทินฯ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) นำข้อมูลปฏิทิน พืช ปศุสัตว์ และประมง ที่หน่วยงานจัดทำ และผ่านการกลั่นกรอง ในระดับต่างๆ เรียบร้อยแล้ว เสนอให้ที่ประชุม อพท. จังหวัดให้ความเห็นชอบการจัดทำปฏิทิน

(๓) จัดส่งปฏิทินฯ ที่ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุม อพท. จังหวัด เรียบร้อยแล้วฯ เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามถึงเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะกรรมการและเลขาธิการ คณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่ ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๒.๒.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดทำและรวบรวม ข้อมูลปฏิทินด้านพืช และแมลงเศรษฐกิจ ในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด โดย

(๑) มอบหมายสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำ และนำข้อมูลในระดับตำบลและอำเภอเข้าที่ประชุม OT เพื่อกลั่นกรองข้อมูลปฏิทินฯ ในระดับอำเภอและตำบล และส่งข้อมูลผ่านการกลั่นกรอง OT ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด

(๒) รวบรวมข้อมูลพืชในระดับอำเภอที่ผ่านการกลั่นกรองจาก OT จัดทำเป็นข้อมูลในระดับ จังหวัด รวมถึงรวบรวมข้อมูลด้านปศุสัตว์ และประมง จากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และสำนักงานประมง จังหวัด เสนอเข้าที่ประชุม COO เพื่อกลั่นกรองข้อมูลปฏิทินฯ ในระดับจังหวัด

(๓) จัดส่งข้อมูลผ่านการกลั่นกรองจาก COO ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อ อพท. จังหวัด

๒.๒.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จัดทำและรวบรวมข้อมูลปฏิทินด้านปศุสัตว์ในระดับจังหวัด โดย

(๑) มอบหมายสำนักงานปศุสัตว์อำเภอจัดทำและนำข้อมูลในระดับอำเภอเข้าที่ประชุม OT เพื่อกลั่นกรองข้อมูลปฏิทินฯ ในระดับอำเภอ และส่งข้อมูลผ่านการกลั่นกรองจาก OT ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

(๒) รวบรวมข้อมูลในระดับอำเภอที่ผ่านการกลั่นกรองจาก OT จัดทำเป็นข้อมูลระดับ จังหวัด พร้อมทั้งจัดส่งข้อมูลในระดับจังหวัดให้สำนักงานเกษตรจังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการ COO เสนอเข้าที่ประชุม COO เพื่อกลั่นกรองข้อมูลปฏิทินฯ ในระดับจังหวัด

(๓) จัดส่งข้อมูลผ่านการกลั่นกรองจาก COO แล้ว ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อ อพท. จังหวัด

๒.๒.๔ สำนักงานประมงจังหวัด จัดทำและรวบรวมข้อมูลปฏิทินด้านประมงในระดับจังหวัด โดย

(๑) มอบหมายสำนักงานประมงอำเภอจัดทำและนำข้อมูลในระดับอำเภอ เข้าที่ประชุม OT เพื่อกลั่นกรองข้อมูลปฏิทินฯ ในระดับอำเภอ และส่งข้อมูลผ่านการกลั่นกรองจาก OT ให้สำนักงานประมงจังหวัด

(๒) รวบรวมข้อมูลในระดับอำเภอที่ผ่านการกลั่นกรองจาก OT จัดทำเป็นข้อมูลระดับ จังหวัด พร้อมทั้งจัดส่งข้อมูลในระดับจังหวัดให้สำนักงานเกษตรจังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการ COO เพื่อ กลั่นกรองข้อมูลปฏิทินฯ ในระดับจังหวัด

(๓) จัดส่งข้อมูลผ่านการกลั่นกรองจาก COO แล้ว ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อ อพท. จังหวัด

๒.๒.๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑-๑๒ (สศท. ๑-๑๒) ให้คำแนะนำ/ ข้อเสนอแนะ/ ข้อคิดเห็น ในการจัดทำข้อมูลปฏิทินแก่หน่วยงานในพื้นที่

หมายเหตุ

๑. การกลั่นกรองข้อมูลปฏิทินฯ โดยใช้ กลไกของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีอยู่ในพื้นที่ เป็นกระบวนการที่เพิ่มเติมจากการดำเนินการในปีที่ผ่านมา เพื่อแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาและลดอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงของพื้นที่ ตามผลการประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำ แผนเพื่อการบริหารความมั่นคงด้านอาหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ และการ ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

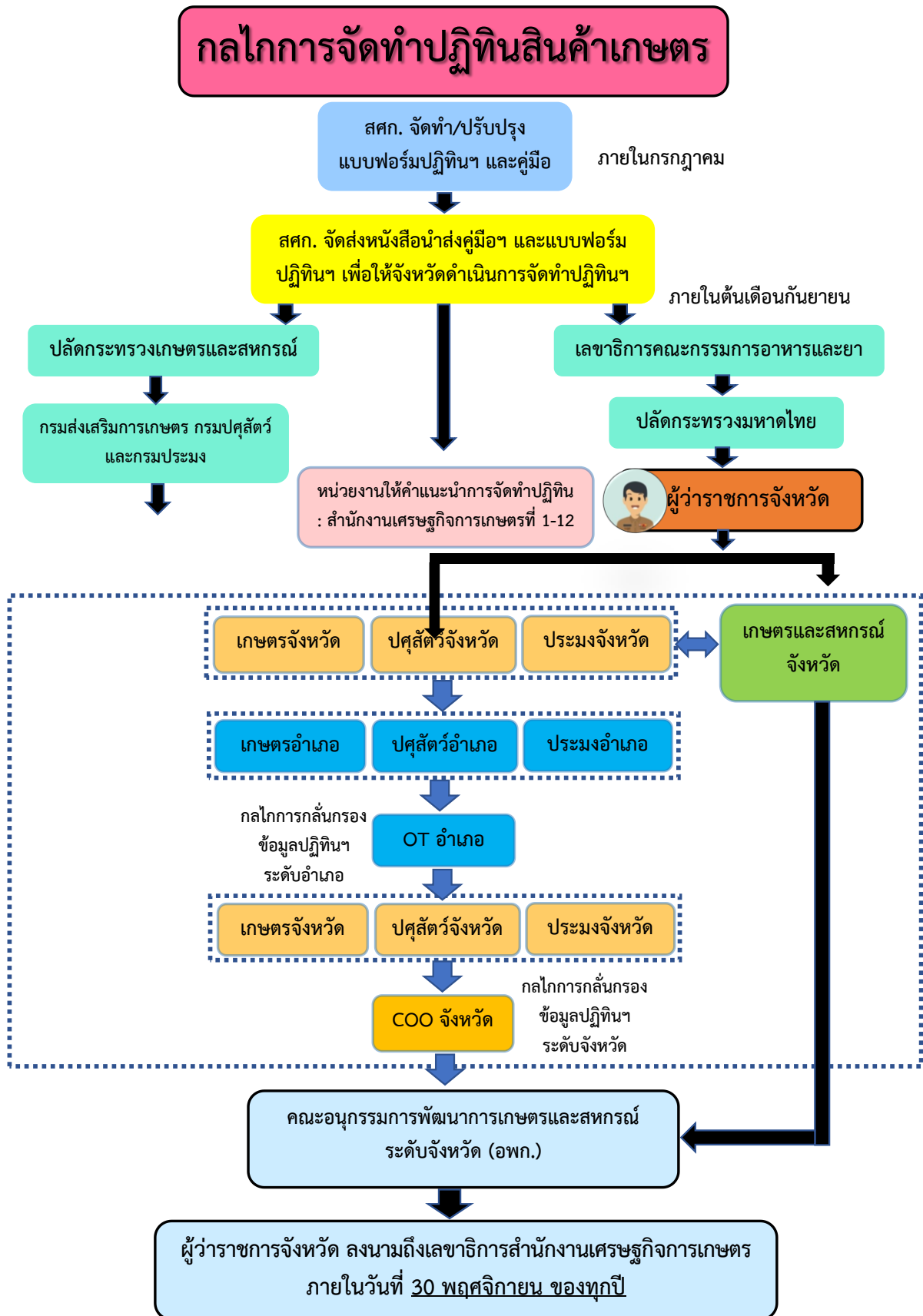
๒. คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙/๒๕๖๑ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบาย สำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation : COO) และคณะทำงาน ปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาการเกษตรระดับอำเภอ (Operation Team : OT) ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๑ (อ้างอิงจากคู่มือการปฏิบัติงาน Chief of Operation และ Operation Team กรมส่งเสริมการเกษตร กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑)

คณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation : COO)

- (๑) เกษตรจังหวัด เป็นประธานกรรมการ
 - (๒) เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ
 - (๓) หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรรมการ
 - (๔) หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศของสำนักงานเกษตรจังหวัด เป็นเลขานุการ
 - (๕) หัวหน้ากลุ่มของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ช่วยเลขานุการ
- ☐ หน้าที่ความรับผิดชอบโดยสังเขป : สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย และบูรณาการกับทุกภาคส่วน ☐
- แก้ไขปัญหาการเกษตรของจังหวัด

คณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาการเกษตรระดับอำเภอ (Operation Team : OT)

- (๑) นายอำเภอ เป็นที่ปรึกษา
 - (๒) เกษตรอำเภอ เป็นประธานคณะทำงาน
 - (๓) ผู้แทนนายอำเภอ เป็นรองประธานคณะทำงาน
 - (๔) หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ หรือเทียบเท่าของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย เป็นคณะทำงาน
 - (๕) นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน
 - (๖) เกษตรตำบลที่ได้รับมอบหมาย เป็นคณะทำงานและเลขานุการ
- ☐ หน้าที่ความรับผิดชอบโดยสังเขป: ปฏิบัติการในการขับเคลื่อนนโยบายและแก้ไขปัญหาการเกษตร ในพื้นที่

ส่วนที่ ๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ระดับประเทศ

๑. รัฐจะมีข้อมูล Big Data สินค้าเกษตร ซึ่งครอบคลุมทุกมิติ เพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงอาหาร เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการรายงานสถานภาพด้านความมั่นคงทางอาหารของประเทศตามเกณฑ์ของ FAO ตลอดจนเป็นข้อมูลเพื่อใช้สนับสนุนตัวชี้วัดในการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ได้อีกทางหนึ่งด้วย

๒. มีระบบการจัดการสมดุลของการผลิตและการตลาด ตั้งแต่ระดับพื้นที่ จนถึงระดับชาติ โดยอาศัยการจัดการฤดูกาลผลิตตามธรรมชาติของสินค้าเกษตร และอาหาร โดยไม่ทำลายกลไกตลาด

๓. รัฐสามารถกำหนดนโยบายการจัดการพื้นที่เกษตรกรรม การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน เช่น น้ำ พลังงาน การจัดส่งเสริมการลงทุนธุรกิจบริษั ทุกระดับชั้น การประกันภัย การเตรียมการเมื่อเกิดภาวะวิกฤติ เป็นต้น

๔. รัฐ สนับสนุนการวิจัย เพื่อสร้างนวัตกรรมและสินค้าใหม่ ที่มีศักยภาพสูง ทั้งเครื่องมือ อุปกรณ์ อาหารสุขภาพ โภชนาการ เกษษั ภัณฑ์จากเกษตร สารชีวโมเลกุล เป็นต้น

ระดับพื้นที่ หรือจังหวัด

๑. มีข้อมูล เกษตรกร พื้นที่เกษตรกรรมแต่ละชนิดของสินค้าเกษตรในพื้นที่ ปริมาณผลผลิตและช่วงเวลาที่มีผลผลิตออกสู่ตลาด ตลอดทั้งปี เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการด้านความมั่นคงอาหารในระดับพื้นที่

๒. สามารถจัดทำแผนการผลิตสินค้าแต่ละชนิดให้สอดคล้องกับ การตลาดได้ล่วงหน้า และเป็นการสร้างสมดุลตลาด ทั้งระดับเกษตรกร ผู้ประกอบการค้า ผู้รวบรวมสินค้า เจ้าหน้าที่เกษตร-พาณิชย์ หอการค้า

๓. เจ้าหน้าที่ส่งเสริม พืช ปศุสัตว์ ประมง สามารถทำแผนการดูแลเกษตรกร และการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมล่วงหน้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มมูลค่าหรือแปรรูป ควบคุมป้องกันโรค การตัดแต่งกิ่ง การบำรุงดิน ให้สอดคล้องกับฤดูกาลและสภาพภูมิอากาศเพื่อให้ผลผลิตออกมาได้คุณภาพตามที่กำหนดและพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรในพื้นที่ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญสินค้าในการผลิตสินค้าแต่ละชนิดในพื้นที่ (Smart farmer) ตลอดจนเสริมสร้างความสามารถเจ้าหน้าที่ให้เป็น smart officer ในการดูแลเกษตรกรและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

๔. เจ้าหน้าที่ดูแลโครงสร้างพื้นฐาน ทางเกษตร และจัดเตรียมปัจจัยการผลิตพืช ปศุสัตว์ และประมง เช่น ระบบน้ำ ดิน-ปุ๋ย การเตรียมอาหารสัตว์ ระบบโลจิสติกส์ สิ่งแวดล้อม และทรัพยากร ต่างๆ สามารถเตรียมแผนสนับสนุนทรัพยากร และจัดการทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในช่วงเวลาที่ตรงตามความต้องการของเกษตรกร ในการผลิตสินค้าเกษตร และแจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกรได้ล่วงหน้า

๕. เกิดระบบการจัดการสินค้าเกษตรครบวงจรในการเคลื่อนย้าย กระจายสินค้า จัดเก็บสินค้า จัดเก็บสินค้าที่มีประสิทธิภาพ ด้วยความร่วมมือของเกษตรกร เอกชนในการบริหารจัดการ logistics ตลอดห่วงโซ่การผลิต

๖. เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมเป็นรายสินค้าในระดับพื้นที่ (Zoning) สามารถบริหารสินค้า พื้นที่ และทรัพยากรมนุษย์ในรูปของ Zoning การเกษตร ตามศักยภาพของพื้นที่ภูมิอากาศ ดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดมาตรฐานการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและปลอดภัย รวมถึงการพิจารณาจากปริมาณผลผลิต ควบคู่กับความต้องการสินค้า ต้นทุนและผลตอบแทนเปรียบเทียบการผลิตในพื้นที่เหมาะสมและพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม agri-map เพื่อเสนอแนะพืชหรือหรือเกษตรกรรมทางเลือกอื่นในพื้นที่

๗. เกิดการบริหารจัดการพื้นที่ ในเรื่องที่ดินทำกิน เงินลงทุน ระบบประกันภัยพืชผล และการจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ ของเกษตรกร ผู้ประกอบการ และอุตสาหกรรมเกษตร

๘. เกิดการวิจัย และพัฒนา สินค้าเกษตรแต่ละชนิด โดยใช้หน่วยงานของรัฐ และสถาบันการศึกษา ในพื้นที่ให้พัฒนานวัตกรรม โดยไม่ลืมนโยบายท้องถิ่น และนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาได้จริง โดยวางแผนและประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อการศึกษา วิจัย และแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า เกษตร รวมถึงการแก้ปัญหาการผลิต เช่น โรคแมลงศัตรูพืช โรคระบาด

๙. เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับจังหวัด(GDP จังหวัด) ด้านการเกษตร

ระดับครัวเรือนเกษตรกร

๑. เกษตรกร มีการ วางแผนการผลิตสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด ฤดูกาล หรือ ระยะเวลาที่เหมาะสม และทราบว่าผลผลิตที่ได้จะขายให้กับใคร รวมถึงการวางแผนการเตรียมปัจจัยการผลิต ต้องใช้และการจัดการผลผลิตที่ได้

๒. เกษตรกรมีการวางแผนการใช้ที่ดิน จัดหาแหล่งน้ำ จัดหาปุ๋ย หรือปัจจัยการผลิตที่จำเป็นเพื่อการ ผลิตก่อนการผลิต ซึ่งอาจจัดการเองหรือจ้างส่วนราชการสนับสนุน

๓. เกษตรกรมีการตกลงการตลาดและราคาล่วงหน้า กับผู้ประกอบการ ด้วยการรวมเป็นกลุ่ม เกษตรกรหรือสหกรณ์ เพื่อลดความเสี่ยง

๔. เกษตรกรสามารถเตรียมหาแหล่งทุนในการดำเนินการล่วงหน้า

๕. เกษตรกรสามารถรวมกลุ่มเพื่อขอความสนับสนุนจากส่วนราชการหรือสถาบันการศึกษาในด้านวิชาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหรือเพิ่มมูลค่าผลผลิต